

Motion till riksdagen 2016/17:135

av **Amineh Kakabaveh (V)**

Könssegregation och hederskultur i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att könssegregerade undervisningsformer av religiösa skäl ska stoppas i alla skolor och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fastslå att skolan ska vara sekulär och verka för upplysning på vetenskaplig grund och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att religiösa och privata skolor bör förbjudas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Reaktionärt förtryck kommer i olika skepnader. Ibland kommer det med fascistiska stöveltramp, andra gånger insvept i sträng religion. Oavsett när och var bekämpar Vänsterpartiet alltid bakåtsträvande och förtryck. Ingen ska tvingas begränsa sitt liv eller sin klädsel mot sin vilja. Vi står upp både för kvinnan som tvingas täcka sin kropp och för kvinnan som får slöjan avdragen.

Som feminister vet vi att kvinnoförtryck och homofobi finns överallt i världen, i alla samhällsklasser och sammanhang, men att det tar sig olika uttryck. Historiskt har vi sett att det bara finns ett enda motmedel: bl a ökad jämlikhet och rättvisa och ett sekulärt utbildningssystem gynnar jämställdhet som grund.

Vänsterpartiets politiska projekt handlar om just detta. Vi vill skapa ett rättvist och jämlikt samhälle där alla ges samma möjligheter och förutsättningar oavsett kön, klass, religion- och etnisk tillhörighet.

Ett samhälle med gemensamma lösningar på det som högern vill låta vara den enskildas tragedi. Därför står vi i främsta ledet i kampen för rätten till trygghet, bostad, utbildning, arbete och en feminism som gäller även socialt och ekonomiskt utsatta förorter.

Kvinnoförtryck och homofobi finns alltså överallt i världen. Men det finns också ett hedersrelaterat förtryck. Kvinnor, flickor och pojkar utsätts i Sverige och andra länder

för ett hedersrelaterat förtryck och våld. Hedersvåldet är en del av det strukturella könsförtrycket och således inte begränsat eller kopplat till viss religion eller etnicitet. Det specifika med hedersvåldet är dock att det utövas med hjälp av kollektiva kontrollmekanismer och många gånger sanktioneras av släkt och omgivning. Syftet med förtrycket är emellertid detsamma, att flickor och kvinnor till varje pris ska underordnas männen och deras sexualitet kontrolleras. Könsförtryck som utgår från hederstänkande, såsom tvångsgifte, barnäktenskap, mödomshinneoperationer och könsstympning, måste motarbetas. Samhället har inte agerat tillräckligt kraftfullt när det gäller hedersrelaterat förtryck, ibland med hänvisning till rätten att få utöva sin kultur. Kunskaperna om hedersförtryck har varit ytterst bristfälliga. Utbildning behövs både i grupper där hederstänkandet är en del av vardagen och i de yrkeskårer som möter människor som lever ett hedersrelaterat liv.

Efter femton år av Fadime-debatter och kontinuerliga rapporter om nya fall av hedersmord, ”balkongflickor”, tvångsäktenskap, oskuldskontroller, ”mödomsrekonstruktioner”, flickor som rymmer från familjens hot och våld i hederns namn kan vi konstatera att mångkulturen har inte bara berikat samhället på många sätt utan det har också medfört en del oönskade företeelser. Det handlar om kulturellt och religiöst förankrade sedvänjor vilka bryter mot individens mänskliga rättigheter. Regeringens utredningar redovisar ständigt ökande siffror vad gäller ungdomar vilka uppger sig växa upp under kontroll av hederskulturella normer. Den senaste nationella kartläggningen (Carin Götblad, 2014) uppger att vi har över hundra tusen ungdomar som lever med starkt begränsade möjligheter för att kunna göra sina egna livsval. Föreningen VHEK:s senaste kartläggning (Elvahundra, 2016) visar att många av de segregerade förorternas ungdomar litar mera på sina religiösa samfund än skolan och myndigheter, att bröder ofta bevakar sina systrars ”kyskhet” och att åttiotre procent av flickor inte tillåts att sällskapa med pojkar.

Uppkomsten av könssegregerade mansdominerande enklaver i en rad förorter där traditionella män kontrollerar vardagslivet på gator och torg där en del män agerar som självutnämnda moralpoliser visar att vår feministiska regerings feministiska politik går förbi dessa förorter. Religiösa friskolor och samfund som sanktionerar oskuldsetiken och könssegregation uppbär en rad olika bidrag och visar inget intresse att diskutera jämställdhetspolitikens grundläggande målsättningar – inte ens då när de får inbjudningar till riksdagens paneldiskussioner. Denna segregationspolitik har inte bara lett till att hederskulturer vuxit fram och i dess spår har också en viss ”jihadromantik” uppstått, utan detta integrationspolitiska misslyckande skapade även grogrund för invandrarfientliga krafter som tog sig in i riksdagen. Vill vi inte att situationen utvecklas som i Frankrike, Österrike, Holland etc. där invandrarfientliga partier numera har skaffat sig tongivande roller i politiken då måste våra makthavare i Sverige agera. Vi föreslår till att börja med att gå till rötterna till denna farliga utveckling. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen tillkänna.

Utbredningen av könssegregationskulturer måste upphöra i Sverige. Att separera könen i det sociala livet är en av könsmaktsordningens grundpelare som strider mot grundläggande jämställdhetsprinciper. Därför föreslår vi att könssegregerade undervisningsformer av religiösa skäl skall stoppas i alla skolor och religiösa friskolor (detta gäller naturligtvis inte de specifika fall när man bildar tillfälliga tjejgrupper och killgrupper för att diskutera vissa frågor).

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen tillkänna.

Olika religioners tusenåriga dogmer bör inte påverka/styra skolans vardag då många barn behöver få ett andrum från sina strängt religiösa hem. I ett sekulärt demokratiskt land bör vetenskapens öppenhet och ständiga ifrågasättande ligga som grund för undervisningen. Urgamla icke-ifrågasättbara, inte sällan kvinnofientliga, religiösa dogmer bör inte styra barns utbildning. Religion borde tillhöra hemmets privata sfär och de olika gudstjänstlokalerna. Självfallet respekterar vi alla religioner men hävdar att skolan skall vara sekulär, stå för mångfald utan att segregera elever efter religion eller könstillhörighet. Skolan bör inte omvandlas till en marknad för olika religioners rivaliserande och missionerande fält, så som det förekommer idag.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Amineh Kakabaveh (V)